

**NORDJYLLANDS
BEREDSKAB**

Nordjyllands Beredskab Status rapport

(Maj 2018)

Tema: Taktisk forebyggelse

Nordjyllands Beredskab er i den brede befolkning primært kendt for de røde brandbiler og brandmænd med brandslanger, hjelme og røgdykkerudstyr, når vi kommer borgerne og erhvervslivet til hjælp EFTER en brand er opstået.

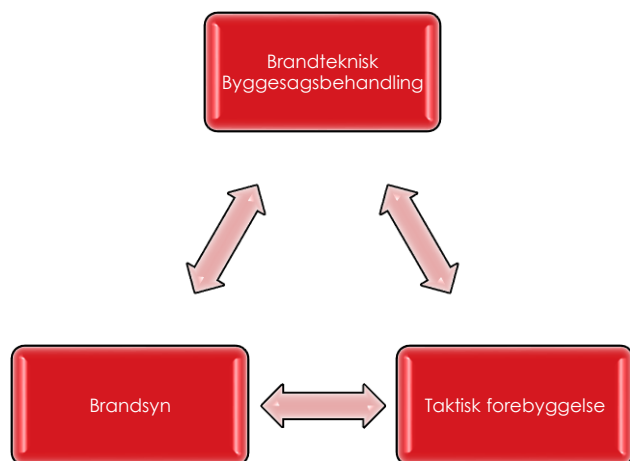
Men i dagligdagen anvendes redningsberedskabets ressourcer primært på en effektiv indsats for borgernes og erhvervslivets sikkerhed FØR branden opstår.

Den forebyggende indsats

Redningsberedskabets opgavesæt er fastlagt i *Bekendtgørelse om risikobaseret dimensionering*:

"§1 Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats."

På det forebyggende område er vores fokus overordnet betragtet tredelt:

Den brandtekniske byggesagsbehandling samt brandsynsarbejdet er regelbundne opgaver, hvor Nordjyllands Beredskab skal løse alle de forekommende opgaver det enkelte år.

Den taktiske forebyggelse er derimod som begreb ikke beskrevet i nogen bekendtgørelse og det er således op til det enkelte beredskab, at fastlægge, hvilke indsatser der kan være påkrævet, for at den samlede forebyggende indsats bliver "forsvarlig".

Hvad er taktisk forebyggelse?

Begrebet taktisk forebyggelse har Beredskabsstyrelsen defineret således i rapporten *Guide til evaluering af forebyggelsesindsatser*:

"Indsatser med det formål at påvirke og ændre risikoadfærd og -holdninger hos borgere (og virksomheder, organisationer med flere) for at øge samfundets samlede sikkerhed. Et vigtigt delelement er, at styrke den enkeltes viden og muligheder for selv at forebygge eller gribe ind over for en ulykke."

Nordjyllands Beredskab har tilføjet parenteser i ovenstående, idet samfundets samlede sikkerhed netop omhandler mere end den enkelte private borger.

I takt med, at taktisk forebyggelse som en egentlig prioriteret disciplin, i de seneste cirka 10 år er kommet tydeligere på dagsordenen, har vi samtidigt ændret den faglige vinkling af brandsynsarbejdet. Hvor det tidligere var baseret på kontrol i ordets egentlige forstand, blev det i *Bekendtgørelse om brandsyn* i 2008 tydeliggjort, at vores tilgang blev ændret til en vejledende og rådgivende funktion. Samtidigt gik vi også fra at skulle komme uanmeldt, til at vi på forhånd aftaler et tidspunkt, hvor "kunden" kan have ro til at suge viden til sig og få en bedre forståelse for, hvad brandsikkerhedsarbejdet reelt indebærer.

Principielt kan man herved sige, at brandsynsarbejdet reelt blev *taktisk forebyggelse*.

Der gennemføres ikke en kvalitativ måling på effekten af brandsyn. Men det er Nordjyllands Beredskabs oplevelse, at dette skift i tilgang fik den ønskede virkning og at det er mindre betydende forhold, der i dag påtales ved brandsyn.

Af samme årsag, er den seneste ændring af brandsynsbekendtgørelsen, hvor redningsberedskabet kan undlade at besøge visse brandsynsobjekter og udskyde terminen for andre, reelt et ønske, der er kommet fra redningsberedskabet selv. Det giver nemlig rigtig god mening, at vi ikke er bundet til at bruge vores viden og kompetencer til de

objekter der er omfattet af brandsynsbekendtgørelsen, men også kan rette fokus på andre objekttyper, som ud fra en risikovurdering, har det største behov på et givet tidspunkt.

Et eksempel...

I Hammer Bakker i Aalborg Kommune ligger der en række institutioner for svært psykisk handicappede borgere. I forbindelse med en modernisering af bygningsmassen, er flere af disse blevet etableret som mindre selvstændige bygninger, der giver borgerne mere overskuelige rammer og færre mennesker at forholde sig til.

Det er godt for borgerne, men ikke nødvendigvis godt for brandsikkerhedsarbejdet.

Når en sådan institution normeringsmæssigt kommer under en vis tærskelgrænse (i dette tilfælde 10 borgere i hver bygning) er den ikke omfattet af brandsynsbekendtgørelsen. Redningsberedskabet har således ikke en lovbinden kontakt til dem, og ansvaret for at sikre at personalet er klædt på til at forebygge og bekæmpe brand, er alene lederens. Hvis fagforvaltningen ikke lægger et kvalitetsmål for dette og følger op på det, er der ingen der gør det!

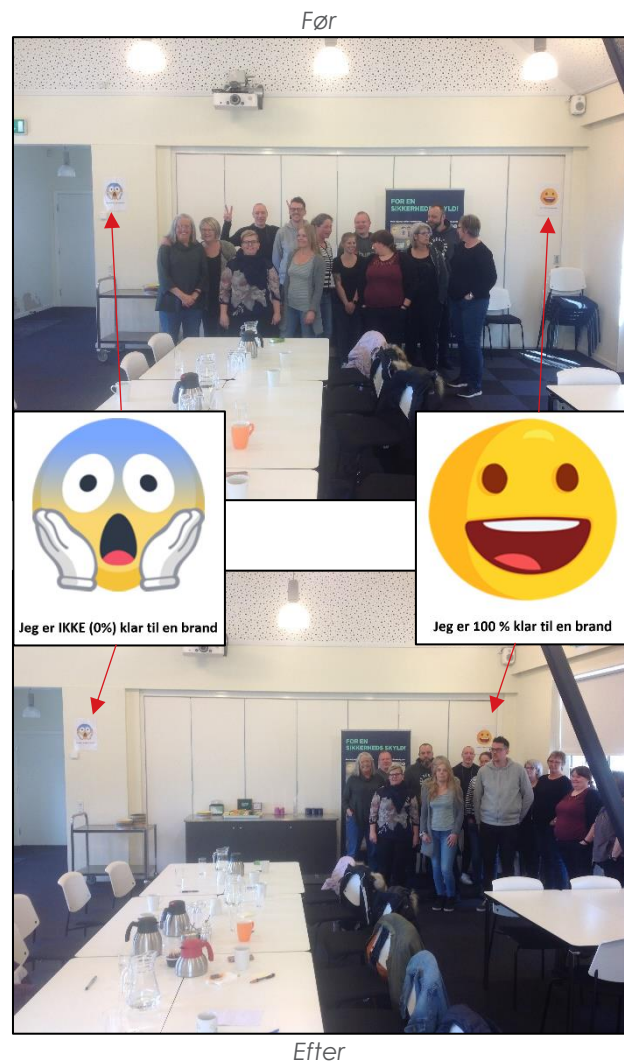
På denne konkrete institution blev der for nylig ansat en ny leder, der ikke fandt sig selv kvalificeret til at gribe den bold på tilstrækkeligt niveau, og hun rakte hånden ud for hjælp ved Nordjyllands Beredskab.

Vi valgte i den proces vi er i, at afprøve hvad vi kunne opnå ved at have en dialog med personalet i 90 minutter....uden at vi "tænde ild i en gryde" som brandkurser traditionelt byder på.

Vi gennemførte på simpel vis en måling af personalets "tryghedsniveau" ved starten og ved slutningen af det, som vi endte med at kalde en "Peptalk". Vi synes billederne heraf, med tydelighed viser, at vores faglige viden giver værdi og motivation hos målgruppen.

Taktisk forebyggelse contra kurser

Ligesom vi ser en snitflade mellem taktisk forebyggelse og brandsyn, ser vi ligeledes en snitflade til den kursusaktivitet, vi kan tilbyde på vores uddannelsescentre.

Vi tilbyder således i dag forskellige kurser inden for området, og i det videre udviklende arbejde med taktisk forebyggelse, vil vi arbejde tæt sammen med Uddannelsescentrene og udnytte de samlede kompetencer.

Rammen

I Nordjyllands Beredskabs dimensioneringsplan "Nordjyllands Beredskab 2021" er der fastlagt følgende mål for planperiodens arbejde med Taktisk forebyggelse:

Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021 fokusere på:

- At skabe tryghed for borgere i Nordjylland gennem taktisk forebyggelse.
- At styrke borgere i Nordjylland til i højere grad at kunne håndtere en første indsats inden den professionelle hjælp ankommer.
- At nå ud til særligt udsatte grupper og til dem udarbejde en målrettet tilgang for at styrke den forebyggende indsats.
- At målrette målbare forebyggende kampagner ud fra et statistisk, evidensbaseret grundlag.

Gennem de taktiske indsatser skal vi understøtte de overordnede mål fastlagt i "Nordjyllands Beredskab 2021" med primær fokus på følgende:

Færre hændelser, der kræver beredskabets indsats

Tæt dialog med borgere, virksomheder og kommuner

En god forberedelse på og håndtering af usædvanlige hændelser, der kan have store konsekvenser for liv og værdier

Indsatsen skal også understøtte de nationale mål, der er fastlagt med offentliggørelsen af Beredskabsstyrelsens "National strategi for forebyggelse af ulykker og katastrofer", hvor strategiens to hovedmål er:

Færre døde og tilskadekomne og færre udgifter til skader i forbindelse med brande, stærke storme og oversvømmelser

Øget risikobevisthed og mere handlekraft, selvhjulpethed og hjælpsomhed i befolkningen før, under og efter alvorlige ulykker og katastrofer

Initiativer på det taktiske område skal således i et eller andet omfang kunne relateres til et eller flere af disse mål.

Projektorganisering

Nordjyllands Beredskab vil trække på de erfaringer, der tidligere er gjort med taktisk forebyggelse i de 11 kommuner. Der er derfor nedsat en projektgruppe med repræsentanter fra alle fire klynger.

Der vil yderligere, når relevant, ligeledes blive trukket på interne ressourcer indenfor kommunikation og sociale medier, ligesom der vil blive opbygget faglige samarbejder med interessenter i hjemkommunerne, relevante organisationer m.v.

Kvalitetsmål og måleværktøjer

Vi vil opbygge en systematisk tilgang til taktiske forebyggelses indsatser, så vi i en opstartsfasen får skabt overblik over:

- Hvad er udfordringen/problemet?
- Hvad er målet?
- Hvem er målgruppen og interessenterne?
- Hvordan kan vi nå ud til netop denne målgruppe?
- Hvilke barrierer er der?
- Hvad er udviklingsperspektivet?
- m.v.

Evaluering af indsatser

Nordjyllands Beredskab vil fokusere på en evalueringsstrategi, der gør at vi måler på effekten af de indsatser, der gennemføres pilotprojekter på.

Herved kan vi afklare, om en indsats reelt har indfriet de faglige mål og der på den baggrund skal ske en udbredelse til den samlede målgruppe i Nordjylland.

1	• Opfyldte forebyggelsesindsatsen sine mål?
2	• Har målgruppen opfattet, forstået og accepteret budskabet?
3	• Har målgruppen ændret adfærd?
4	• Har målgruppen fået en dybere forståelse for problemstillingen?
5	• Formåede indsatsen at vække interesse/opsigt?
6	• Klarede projektet sig i konkurrencen med anden information/andre aktiviteter?
7	• Var samarbejdet med interessenter og eksterne samarbejdspartnere tilfredsstillende?
8	• Kunne I som organisation magte at gennemføre en sådan indsats?
9	• Har I formidlet projektet tilstrækkeligt – både eksternt over for pressen og internt over for medarbejderne?
10	• Hvad kan gøres bedre næste gang?

Forventninger til initiativer i 2018-21

Projektgruppen har gennemført en erfaringsopsamling i forhold til indsatser, der tidligere er gjort erfaringer med, samt en brainstorm proces i forhold til indsatser, der umiddelbart kunne være relevant for målgrupper i Nordjylland.

Denne indeholder eksempelvis indsatser med arbejdsoverskrifter som:

- **Nedbringelse af blinde alarmer fra ABA-anlæg**
- mange alarmer skyldes røg fra madlavning, damp fra bad etc.
- **Klog ræv har to udgange**
- fokus på bagtrapper i ældre bygningsmasse
- **Brandambassadører på sygehuse**
- forskellige faggrupper uddannes som brandambassadører lokalt i egen organisation
- **Fyrværkeridemonstratører**
- ved besøg i 5. klasser kan en indsats nedbringe personskader
- **Mobil Brandskole**
- vi skal ud hvor borgerne er og lære dem om brandsikkerhed
- **Velkommen til Danmark**
- mange asylansøgere og nydanskere har en anden mad- og bokultur og vi ser mange brande under madlavning i denne gruppe
- **Våde fødder...og det der er værre**
- borgere forstår for sent at de ved vejrligshændelser kunne (og skulle) have gjort noget aktivt for at sikre egne værdier
- **Sikker tur i byen**
- mange udrykninger i weekender går til unge mennesker der er faldet i søvn under madlavning efter en våd tur i byen
- **Hotelsikkerhed**
- hoteller har forskellig brandsikkerhedsniveau alt efter deres opførelsestidspunkt

Den første indsats - Hotelsikkerhed

Det sidste eksempel som netop nævnt, er også det første emne, Nordjyllands Beredskab har valgt at arbejde med under den taktiske forebyggelse.

Der forekommer som sådan ikke mange brande på hoteller i Danmark, men branchen husker stadig branden på Hotel Hafnia i 1973, hvor 35 gæster mistede livet ved en påsat brand. Den brand førte til opgadering af den tekniske brandsikkerhed i bygningsreglementet.

Natten til den 26. september 2016 brændte Svinkløv Badehotel og igen kom hotellerne i mediernes søgelys. Der kom blandt andet fokus på, at der er forskel i kravet til automatisk sikring alt efter, hvornår et hotel er opført. Der kom

også et vist fokus på, at gæsterne på hotellet ikke oplevede at sikkerhedsniveauet var som de – nok ubevist - forventede.

Man kan tage det som en indikation på, at den almindelige borger ikke sætter sig ind i den lovkrævede brandinstruktion på hotelværelset, og således kan blive overrasket over, at der ikke nødvendigvis er en nattevagt i receptionen og at gæsterne selv skal iværksætte varsling og alarmering.

Der er således et fagligt grundlag for at se systematisk på, om der kan eksistere potentiale til forbedring af det samlede sikkerhedsniveau på de nordjyske hoteller – både via en teknisk og en taktisk indsats.

Nordjyllands Beredskab er i dialog med Horesta (hotel-, restaurant- og turisterhvervets brancheorganisation) om denne indsats.

Uddannelse af unge mennesker i brandsikkerhed skaber lokale brandambassadører og er således også taktisk forebyggelse. Her projektet "Hjørring Ny 10".

Foto: Bjarne Hyldgaard

Byggesager i Nordjyllands Beredskab

(OPGJORT 07.05.2018)

	Byggelov BR15 kap. 5	Beredskabslov -tekniske forskrifter	Aktive anlæg -nye ABA/AVS anlæg	Risikovirksomheder Risikomyndigheder sagsbehandlingsmøder
Frederikshavn	26	1	0	1
Hjørring	20	1	8	0
Brønderslev	8	5	3	0
Jammerbugt	12	0	0	0
Læsø	3	0	0	0
Aalborg	87	6	12	5
Morsø	13	0	1	0
Thisted	8	3	1	0
Mariagerfjord	13	3	5	1
Rebild	10	4	0	0
Vesthimmerland	11	4	1	0
Nordjyllands Beredskab i alt	211	27	31	7

Kontrolsyn

(OPGJORT 07.05.2018)

	Brandsyn -i henhold til brandsyns bekendtgørelsen	Fyrværkeri -i forhold til Fyrværkerilovgivning	Risikovirksomheder -Inspektion i forhold til Sevesodirektiv	Forbud & anmeldelser
Frederikshavn	91	2	0	0
Hjørring	38	4	0	0
Brønderslev	7	3	0	0
Jammerbugt	105	1	0	0
Læsø	6	1	0	0
Aalborg	205	7	0	0
Morsø	9	4	0	0
Thisted	32	1	0	0
Mariagerfjord	20	2	0	0
Rebild	16	1	0	0
Vesthimmerland	53	1	0	0
Nordjyllands Beredskab i alt	582	27	0	0

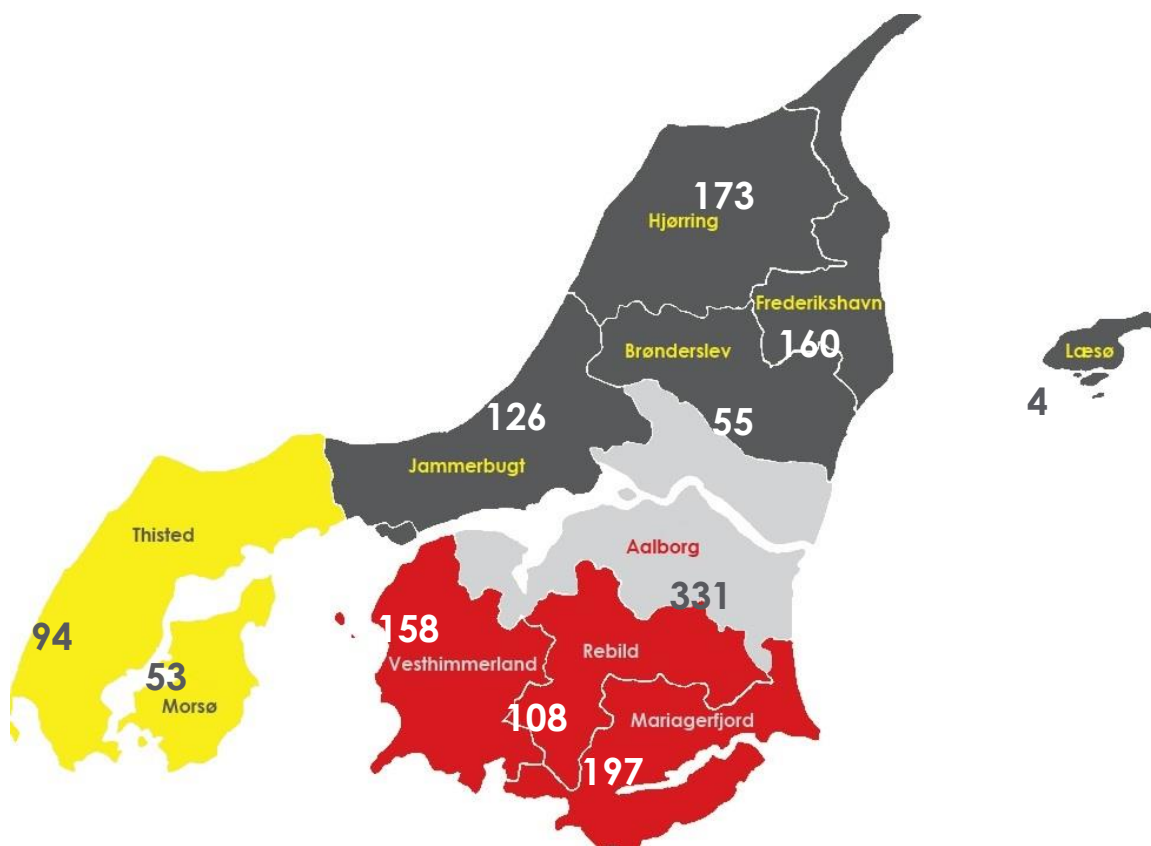
Lejlighedstilladelser

(OPGJORT 07.05.2018)

	Arrangementer	Midlertidig overnatning
Frederikshavn	11	40
Hjørring	19	49
Brønderslev	8	7
Jammerbugt	3	26
Læsø	1	0
Aalborg	18	102
Morsø	0	5
Thisted	7	26
Mariagerfjord	14	17
Rebild	6	22
Vesthimmerland	23	25
Nordjyllands Beredskab i alt	110	319

Indsatser i Nordjyllands Beredskab 2018

(OPGJORT 07.05.2018)

	Brand	Blinde ABA	Redning	Miljø	Andet
Frederikshavn	73	57	11	12	7
Hjørring	90	48	20	5	10
Brønderslev	37	16	2	0	0
Jammerbugt	81	17	14	10	4
Læsø	2	0	1	1	0
Aalborg	118	148	20	26	19
Morsø	31	16	1	3	2
Thisted	48	19	17	6	4
Mariagerfjord	80	66	22	22	7
Rebild	58	28	15	2	5
Vesthimmerland	83	48	10	15	2
Nordjyllands Beredskab i alt	701	463	133	102	60

Arrangementer, hvor frivillige fra Nordjyllands Beredskab har deltaget (OPGJORT 07.05.2018)

Antal arrangementer	
Frederikshavn	7
Hjørring	0
Brønderslev	0
Jammerbugt	0
Læsø	0
Aalborg	1
Morsø	0
Thisted	0
Mariagerfjord	2
Rebild	0
Vesthimmerland	3
Nordjyllands Beredskab i alt	13

Aktioner i Nordjyllands Beredskab (OPGJORT 07.05.2018)

	Varslet	Aktiveret
Frederikshavn	0	0
Hjørring	0	0
Brønderslev	0	0
Jammerbugt	0	0
Læsø	0	0
Aalborg	0	0
Morsø	0	0
Thisted	0	0
Mariagerfjord	0	0
Rebild	0	0
Vesthimmerland	0	0
Nordjyllands Beredskab i alt	0	0